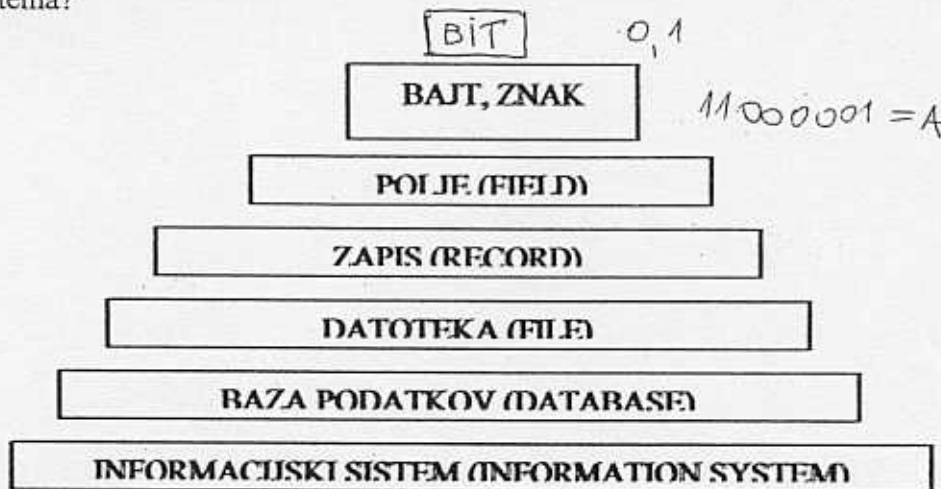

STRUKTURE IN PRENOS PODATKOV – 2. DEL

1. Kakšna je hierarhija organizacije podatkov od osnovne enote (bit) do informacijskega sistema?

2. Opredeli razliko med poljem in zapisom ter med bazo podatkov in informacijskim sistemom!

Bibliografski zapis iz baze COBIB vsebuje več polj. Zapis ene knjige, polja so uporabniški, uporabniški polni, listek, COMARC, skrajšano...

Baze podatkov po njih lahko iščemo različne baze, npr. na bazi podatkov keminfo najdemo bazo eterična olj.

Informacijski sistem pa ima eno informacijo, npr. fit-info informacijski sistem za varstvo rastlin. Primeri uporabe računalniško vodenih informacijskih sistemov:

Registriranje izdelkov s črtno kodo na blagajni, izračun računa

Univerzitetni informacijski sistem študentov (prijava študenta, izpis kandidatov, vpis ocen)

Geografski informacijski sistemi GIS (računalniška kartografija + baza podatkov)

Poslovni informacijski sistemi PIS (podpora poslovanja v proizvodnih in storitvenih podjetjih)

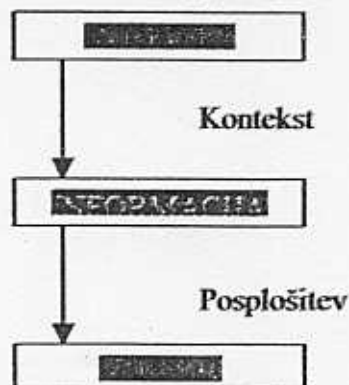
Informacijski sistemi za avtomatizirano vodenje proizvodnih procesov (npr. biotehnologije)

3. Opredeli pojme podatek, informacija, znanje.

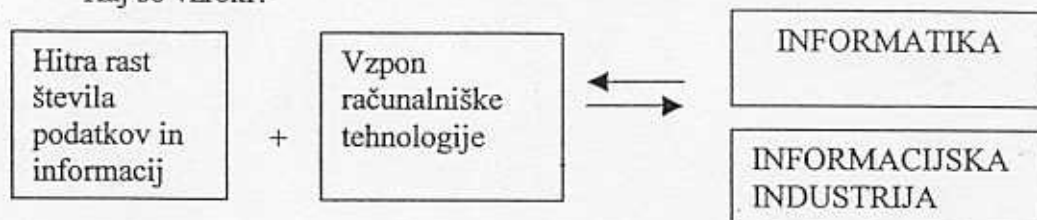
Podatek: individualno opažanje (npr. številka)

Informacija: podatek v kontekstu (npr. številka kot opredelitev ločljivosti zaslona)

Znanje: vključuje relacije, posploševanje in razumevanje zakonitosti (npr. razumevanje zakonitosti med ločljivostjo zaslona in kvaliteto slike)

- ✓ 4. Podaj nekaj primerov za hitro naraščanje števila informacij v znanosti in tehnologiji!
Kaj so vzroki?

Vzroki za hitro naraščanje števila informacij so vedno nove tehnologije, postopki, novi zapiski, nova dognanja, nove spojine....

Primeri:

Rast baze chemical abstracts - zaradi števila zapisov skozi leta

Naraščanje števila informacij CA registry - zaradi števila novih registriranih spojin

- ✓ 5. ... Kaj je značilno za razvoj informatike kot znanstvene discipline in informacijske industrije, ki podatke zbira, ureja in trži?

Rast informacijske industrije - povečanje baz podatkov, večje število proizvajalcev baz, novi informacijski servisi

- ✓ 6. Kateri so primarni viri informacij? (Naštej različne tipe publikacij)

- Članki v revijah (serijske publikacije) - ISSN
- Knjige (monografije) - ISBN
- Konferenčni zborniki
- Patenti
- Standardi
- Diplomska, magistrska, doktorska dela
- Raziskovalna poročila
- Tržne publikacije (prospekti, katalogi)
- Elektronske publikacije, dokumenti z medmrežja
- ...

7. Kako pripravimo reference za posamezne tipe primarnih dokumentov? (Pravilno navajanje posameznih virov uporabljene literature)

CITIRANJE - "dobesedno navajanje besed ali stavkov iz pisnega dokumenta"
(Zwitter, 1998, str. 5)

- navajanje k virom, ki lahko prinesejo več informacij
- napake pri prepisovanju
- priznavanje avtorstva

Splošno postavljena pravila za citiranje so standardizirana, slovenske standarde sprejema in izdaja MSZŠ, Urad Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje. ISO 690, ISO 690-2

PLAGIAT - "kar je prepisano, prevzeto od drugod in objavljeno, prikazano kot lastno..." (SSKJ, 1994, str. 847)

Navajanje virov v seminarskih, diplomskih, magistrskih, doktorskih nalogah in člankih:

- Pravila navajanja so opisana v standardu ISO 690 (International organization for standarization): Documentation – Bibliographic references – Content, Form and Structure (1987)

Definicija pojmov, elementi zapisa reference za različne bibliografske dokumente; primeri reference; citiranje med tekstem

- Dodatek za navajanje elektronskih virov ISO 690-2: Information and documentation - Bibliographic references – Part2: Electronic documents and parts thereof (1997)

Definicije pojmov, elementi zapisa za elektronske monografije, baze podatkov, programe, elektronske revije, spletne strani; primeri referenc; citiranje med tekstem

- V praksi so zapisi referenc lahko različno oblikovani, vsaka revija ali inštitucija ima svoja podrobna navodila (instructions for authors)
- Primer bibliografije po standardu ISO 690: baza COBIB v sistemu COBISS
- Primer splošno uporabljanega formata zapisa referenc po standardu ISO 690:

ČLANEK IZ REVIJE *AVTOR, naslov članka, naslov revije, letnica, letnik, št., str.*
ROESSLER, B., KREUTER, J., SCHERER, D. Collagen Micropraticles - Preparation and properties. Journal of Microencapsulation, 1995, let. 12, št. 1, str. 49-57.
....vol. 12, no.1, pp. 49-57.
...J.Microencapsulation, 1995, 12:49-57

KNJIGA (monografija v celoti) *AVTOR, naslov, založba, letnica, str.*
GODWIN, T.W., MERCER, E.I. Introduction to plant biochemistry. Oxford, New York, Toronto, Sydney, Paris, Frankfurt: Pergamon Press, 2003. 677 str
....677 pp.

POGLAVJE IZ KNJIGE *AVTOR, naslov poglavja, knjige, uredil, založba, letnica, str.*
POKORNY, M., JAPELJ, M., FILIPOVIČ, B., ČADEŽ, J. Proizvodnja antibiotikov in drugih sekundarnih metabolitov. V Biotehnologija. Uredil P. Raspor, Ljubljana: Bia, 2002, str. 397-415.
...In Biotehnologija. Edited by P.Raspor. Ljubljana: Bia, 2002, pp. 397-415.

PRISPEVEK V KONFERENČNEM ZBORNIKU *AVTOR, naslov, zbirka, uredil, založba, letnica, str.*
POKORNY, M., RADEŽ, I., ŠKERLAVAJ, V. Razvoj novega fitofarmaceutskega sredstva s fizikalnim učinkovanjem. V 2. slovensko posvetovanje o varstvu rastlin, Radenci, 21. – 22. februar 1995. Uredil P. Maček. Ljublan: Založba BF, 1995, str. 23-28.
...In 2. Slovensko....Edited by P. Maček. Pp. 23-28,

PATENT *Avtor, naziv patenta, kje je patentirano, str.*
BAUM, H.H. Thermally Responsive Imaging Material. United States Patent Office, US 2, 047,908. 1996-06-30. 7 str.
... US 2,047,908. Appleton Papers. 1996-06-30. 7 pp.

Kode držav: SI, AT, IT, HU, GB, DE, FR, RU, US, JP, EP...

STANDARD *naslov, avtor, kje, standard, str, letnica, str. 84*
Plastics - Phenolic Resins - Determination of Free Formaldehyde Content, ISO 9398: 1989. 2 str.
2 pp.

DIPLOMSKO, MAGISTRSKO, DOKTORSKO DELO *Avtor, naslov, d.d., k-ovij, 89, str*
VODA, K. Izolacija in mikropsuliranje evgenola..... : diplomsko delo. Ljubljana. 1998. 82 str.
Ljubljana: Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo. 1998. 84 st.
84 pp.

RAZISKOVALNO POROČILO *Avtor, naslov, kje - tu kje delo, letnica, str.*
KORNHAUSER, A., BOH, B., HABJANIČ, B., JOZELJ, S., Marikultura : poročilo o delu za leto 1998. Ljubljana: Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, 1998. 75 str.

KATALOGI, PROSPEKTI, TRŽNE PUBLIKACIJE *naslov, kje, kdo, letnica, str.*
INSPEC Database Ondisc, Online, On Tape. New York: The institut of electrical engineers, 1998. 11 str.

INTERNET - SPLETNA STRAN-brez avtorja *ARTGILLEY YANOS. str*
CASREACT - Chemical reactions database [online]. Chemical abstract service, 2000, *naslov, kje (online), 2000, objavljeno 2.2.2000 [citirano 3.2.2000]*
obnovljeno 2.2.2000 [citirano 3.2.2000]. Dostopno na svetovnem spletu: *obstoječo na spletu*
<http://www.cas.org/CASFILES/casreact.html>.

INTERNET - SPLETNA STRAN-z avtorjem
QUINION, M.B. Citing online sources. Advice on online citations formats [online]. 1996, [citirano 3.2.1997]. Dostopno na svetovnem spletu:
<http://www.cas.org/CASFILES/casreact.html>.

MONOGRAFSKE ELEKTRONSKE PUBLIKACIJE

Il conferencia internacional textil/confeccao, 21-23 julho 1999, Rio de Janeiro = 2nd international textile an apparel conference, 21-23 July 1999, Rio de Janeiro [CD-ROM]. Rio de Janeiro: SENAI/CETIQT, 1999.

8. Kako pravilno citiramo avtorje med tekstom? (Pravila citiranja po Harvardskem in Vancouverskem načinu)

Harvardski način (Avtor, 2004), seznam na koncu po abecednem redu priimkov avtorjev

Povezava besedila in virov:

Z navajanjem strani: Harvardski način (avtor, 2004, str. 125)

Primeri:

ABECEDNI VRSTNI

RED PO

PRIIMKU AVTORJEV

Kreuter (1992) je prvi postavil definicijo, ki temelji na strukturi delcev. Za njim so podobno pojmovanje prevzeli tudi drugi avtorji (Rogers, 1993; Shukla in sod., 1995).

J.Kreuter (1992) (J.A. Rogers, 1993; A.J.Shukla et al., 1995).

Svetovna proizvodnja specialnih nutricevtikov je dosegla že okoli tisoč ton (FAO, 2001), od tega polovico v deželah jugovzhodne Azije (Chase, 2001).

S podobnimi raziskavami so se ukvarjali v Belgiji (French, 1986), Franciji (French, 1986; Henaff, 1989), Irski (Watson in Kelly, 1985) in Norveški (Jorgensen in sod., 1986).

Slika 1: Naraščanje števila študentov v azijskih državah (podatki UNESCO, 2003)

Slika 2: Mehanizem delovanja elektronskega papirja (prilagojeno po Gander, 2003)

Vancouverski način [1] ali (1) - številke referenc v oklepaju; seznam na koncu po vrstem redu pojavljanja virov v besedilu

Povezava besedila in virov:

Vancouverski način [1, str.125] ali (1, str.125)

Primeri:

Kreuter [1] je prvi postavil definicijo, ki temelji na strukturi delcev. Za njim so podobno pojmovanje prevzeli tudi drugi avtorji [2,3].

Svetovna proizvodnja specialnih nutricevtikov je dosegla že okoli tisoč ton [1], od tega polovico v deželah jugovzhodne Azije [2].

S podobnimi raziskavami so se ukvarjali v Belgiji [1], Franciji [2,3], Irski [4,5] in Norveški [6].

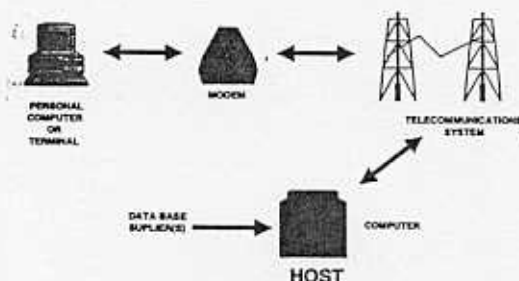
Slika 1: Naraščanje števila študentov v azijskih državah – podatki [1]

Slika 2: Mehanizem delovanja elektronskega papirja – prilagojeno po –[1]

VRSTNI RED
VIROV

9. Opiši proces linijskega (on-line) iskanja; nariši shemo.

ONLINE INFORMATION RETRIEVAL SCHEME
(shema linijskega iskanja podatkov)

10. Kakšna je razlika med linijskim (online) iskanjem po bazah podatkov in iskanjem prek Interneta?

Linijsko iskanje poteka po določenih linijah, od računalnika preko modema, telekomunikacijskega sistema, računalnika gostitelja do baze podatkov in obratno.

Pri internetnem iskanju pa vse informacije, vse kar iščemo dobimo na medmrežju, ki nima svojega računalnika gostitelja, ampak so vse te informacije dostopne na medmrežju.

✓ 11. Kaj so informacijski servisi in kakšna je njihova vloga?

Informacijski servisi so gostitelji – hosts, servisi z informacijami, na njih so shranjene informacije in povezave na druge vire informacij z različnega področja.

✓ 12. Kateri je najpomembnejši mednarodni informacijski servis za področje znanosti in tehnike? Kako je organiziran?

STN International (Scientific and Technical Information Network)

Na levi strani je kazalo – stn self service-za account setup, free service, site administrator
Stn interfaces-stn express, stn easy, stn on the web, stn easy for intranets, full-text solution
Stn databases-list A-Z, by categories, summary sheets, keep and share
Service and support-help desk, representatives, price/order forms, academic page, faq

Na desni: kaj je novega-novice s področja baz, free stn novice, razstave....

Training center-delavnice, getting started with stn, gradiva za iskanje stn,

Stn arhiv-novice, brošure, prezentacije

Press room-kontakt, press releases

Vsebuje vsebino z znanstvenega, gradbenega področja in vse tehnične informacije na različnih bazah.

Lahko postavljaš vprašanja, da ti potem najde odgovor, identificira objavljeno literaturo in patente z vseh znanstvenih področij, najde originale člankov in patentov na medmrežju, poišče kemične substance po strukturi, imenu ali CAS številki.

Ima več kot 220 baz. Ima povezave na razne stn centre: FIZ Karlsruhe in Europe, CAS in North America, The Japan Science and Technology Agency (JST) in Japan

✓ 13. Kateri je slovenski nacionalni informacijski servis in kaj nudi uporabnikom?

IZUM www.izum.si

Nudi nam povezave na razne baze podatkov: o IZUM-u, COBISS, SICRIS, INFORS, Web of Science, polna besedila člankov in ostali servisi, e-publikacije IZUM-a, knjižnica IZUM, knjižnica Alpe-Jadran, konferenca Cobiss & Sicris, naprej po internetu.

Lahko iščemo, razno, fakt baze, bibi baze, slike, kemija, biologija, medicina, barvila, bb, lookup....

✓ 14. Kaj pomeni COBISS in kaj COBIB? V čem je razlika?

COBISS je slovenski kooperativni online bibliografski sistem in servis. Posamezni segmenti sistema so dostopni javno in linijsko po načelu kataloga tipa OPAC. -online public access catalogue

Med različnimi bazami in katalogi je najpomembnejša vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov COBIB, ki vsebuje več kot 1,5 mio bibliografskih zapisov o knjižnem in neknjižnem gradivu. Vsebuje tudi info o tem v katerih knjižnicah po Sloveniji se posamežno gradivo nahaja. S tem nosi funkcijo vseslovenskega računalniškega(elektronskega) vzajemnega kataloga.

- Vse knjižnično gradivo hkrati – COBIB
- Možen izbor po posameznih knjižnicah
- Druge zbirke : informacijski servis INFormacijskih resursov v sloveniji- INFORS, specializirane baze podatkov, SICRIS-Slovenian current research information system, Informacijski sistem o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji faktor vpliva iz JCR-journal citation report, baza UDK, baze slovenskih knjižnic...

Tehnike iskanja: osnovno: po avtorju, letu izida, ključne besede, ime korporacije, izbirno: slo izrazi za logične operatorje-in, ali, ne, ukazno: izbor, iskanje s priponami in predponami(AU-

AU-avtor, TI-naslov, TO-naslov originala...)-oznake za polja. Raba logičnih operatorjev AND, OR, NOT in kontekstnih operatorjev WITH, NEAR, SUBFIELD. Oklepaji določajo prioriteto iskalnih korakov.

Uporaba logičnih Boolovih operatorjev, krajšanje z *

15. Kaj je značilno za bibliografske baze podatkov?

- Za njih je značilna uporaba logičnih Boolovih operatorjev
- Nudijo razne povezave na različne druge baze podatkov in servisov
- Dopolnjujejo se dnevno, mesečno
- Nudijo članke, zapise, info o knjigah.....

✓ 16. Katera so značilna polja v bibliografskem zapisu?

Zapis vsebuje več polj: npr. bibliografski zapis iz baze COBIB vsebuje več polj:

- Format zapisa
- Uporabniški
- Uporabniški polni
- Listek
- COMARC
- Skrajšani
- Zaloga-H1, H2

DATOTEKA-FILE

- osnovna organizacijska enota podatkov v računalniku
- vsebina vsake je niz dvojiških števil, za fizični zapis skrbi operacijski sistem
- imena datotek so v standardu DOS-diskovni operacijski sistem po pravilu 8.3 (ime 8 znakov, 3 za podaljšek)le črkovni brez presledka-pesem.txt
- imena dat. V Windows: ime-do 255znakov + 3 za podaljšek

ustaljeni podaljški:

- besedilo: doc, txt, rtf
- slike: bmp, jpg in gif-za prenos na omrežju, tif-prebrana z bralnikom slik, pcx- splošni zapis
- zvok: wav, mid
- video: avi, mov, mpg
- izvršni program: exe, com, bat
- izvorni program: prg, bas, pas
- baza podatkov: db-paradox, dbf-dbase
- stisnjeni podatki: zip, arj
- sistemske datoteke: sys-navodilo os in gonilniki, ini-zagonski podatki za siste, drv-gonilniki

17. Katere tuje baze podatkov so na razpolago preko slovenskega nacionalnega informacijskega servisa?

- Web of science & Science Indicators
- ProQuest
- OCLC FirstSearch Electronic Collections Online
- EIFL Direct

- ScienceDirect
- Engineering Village 2

18. Navedi nekaj primerov on-line dosegljivih plačniških bibliografskih baz podatkov po posameznih strokovnih področjih naravoslovja in tehnologije.

Engineering and technology:

- COMPENDEX-gradbeništvo in tehnologija
- INSPEC-fizika, elektrika, elektronika, računalniki and computing, control theory and technology
- TEMA- technology and management- mehanika, elektrika, informacije, materiali, tekstil, medicina

Računalništvo in informatika:

- COMPUAB- computer and information system abstracts
- COMPUSCENCE- comp. Science and technology
- ELCOM-electronics and communications abstracts
- INFODATA-information science, info. System policy, management, brokerage

Material science:

- WSCA-world surface coatings abstracts-barve in površinske premazne tehnologije in sorodna področja
- RAPRA-guma, plastika, adhesives and polymeric composites
- EMA-engineered materials abstracts – keramika, composite, and polymeric materials
- METADEX-metalurgija in materiali

Tekstil:

- TEXTILETECH textiles and related subjects
www.cas.org/ONLINE/DBSS/textiletechss.html
- WTEXTILES – znanost in tehnologija tekstila in sorodnih materialov, tekstilna industrija www.cas.org/ONLINE/DBSS/wtextilessss.html

Pulp and paper:

- PAPERCHEM-pulp and paper technology- patenti in literatura o hemicelulozi, karbohidratih, lignin, grafični umetnosti, embalaži....
www.cas.org/ONLINE/DBSS/paperchem2ss.html
- PIRA – business in tehnološke izboljšave s področja embalaže, papirja, tiskanja, založništva, imaging www.cas.org/ONLINE/DBSS/pirass.html

Kemija:

- CHEMICAL ABSTRACTS- kemija, biokemija, kemično inž.
- ANALYTICAL ABSTRACTS-analitična kemija
- CHEMINFORM-kemična sinteza

Medicina:

- MEDLINE – vsa področja medicine
- PUB MED- www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/

Environment and Pollution:

- POLLUAB- pollution abstracts
- OCEAN – ocean abst.

- AQUASCI – aquatic science and fisheries abstr.
- ENERGY

Varnost:

- HEALSAFE-health and safety science abstr. Varnost: splošno, okoljska, industrijska, transportna, letalska, medicinska
- CSNB- chemical safety newsbase – požar in eksplozivi, skladiščenje in transport, toksične substance, studies on lab. Animals, waste removals

Standardi:

- STANDARDS- the international standard database-tehnični standardi in specifikacije online
- STANDARDS INFODISK- cd-rom
- PERINORM cd-rom

Business:

- PROMT-predicates overview of markets and tech. Vsa področja
- CBNB-chemical ind., papir, barve, plastika, agrokemikalije, farmacija, kozmetika
- CEN- chemical and engineering news

✓ 19. Naštej in vsebinsko opredeli nekaj primerov bibliografskih baz podatkov, ki so v prostem dostopu na Internetu in bi jih lahko uporabljal-a na svojem strokovnem področju!

- COBISS www.cobiss.izum.si
- SVAROG <http://baza.svarog.org/index.php>
- ESPACENET <http://ep.espacenet.com>
- US patent and image fulltext database <http://patft.uspto.gov/netahtml/search-bool.html>
- PUBMED www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- ERIC www.eduref.org/Eric
- AMAZON www.amazon.com in www.amazon.co.uk
- The internet public library www.ipl.org/div/subject/browse/bus15.00.00/
- PADDI- planning architecture design database Ireland www.paddi.net

✓ 20. Katera so tri glavna področja intelektualne lastnine?

Avtorske pravice in sorodne pravice, tipografija tiskanih vezij, industrijska intelektualna lastnina

21. Kakšen je pomen avtorskih pravic?

Avtorske pravice ščitijo avtorja in njegovo delo. Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene.

Bistvo avtorske pravice je, da predstavlja monopol avtorja nad izkoriščanjem njegovega dela, zagotavlja:

- Spoštovanje njegovih moralnih interesov
- Spoštovanje premoženjskih koristi od izkoriščanja njegovega dela

medsebojno
povezani
zaporedje
slikovnih
vzorcev

22. Kakšen je pomen zaščite topografij tiskanih vezij?

Zakon o varstvu topografije polprevodniških vezij opredeljuje polprevodniško vezje kot napravo za izvajanje elektronske funkcije, ki je v končni obliki ali obliki nedeljiva celota iz ene ali več spojenih plasti s polprevodniškimi elementi, od katerih je vsaj eden aktiven element.

Topografija polprevodniškega vezja je enolično določeno zaporedje medsebojno povezanih slikovnih vzorcev za vsako plast polprevodniškega vezja, pri čemer ti vzorci ponazarjajo razporeditev polprevodniških elementov na plasteh, ne glede na kakšen način je ta razporeditev upodobljena z zapisom, kodami ali izražena na kakšen drug način.

Pravica do varstva topografije pripada njenemu ustvarjalcu. Če je ustvarjalec več, jim ta pravica pripada skupno.

23. Kaj sodi na področje industrijske intelektualne lastnine?

- Patenti - se zavaruje tehnični izum
- Blagovne znamke zavarujejo znak, namenjen razlikovanju blaga na trgu.
- Industrijski dizajn - zavaruje se zunanja oblika izdelka

24. Kakšen je pomen patentov? Kaj lahko patentiramo in česa ne?

Patent je izključna pravica fizične ali pravne osebe za izum, ki je nov, na invetivni ravni in je industrijsko uporabljen.

Izum oziroma tehnična rešitev je nova, če ni obsežena s stanjem tehnike, se pravi, da ni bila pred datumom vložitve patentne prijave dostopna javnosti z ustnim ali pisnim opisom, z uporabo ali na katerikoli drug način. Izum je na inventivni ravni, če za strokovnjaka predmet izuma očitno ne izhaja iz stanja tehnike. Izum je industrijsko uporabljen, če se predmet izuma lahko proizvede ali uporabi v katerikoli gospodarski dejavnosti, vključno s kmetijstvom.

Odkritja, znanstvene teorije, matematične metode in druga pravila, načrti, metode in postopki za duhovno aktivnost se neposredno kot taki ne štejejo za izume in torej ne morejo biti predmet patentnega varstva.

Patent ne sme biti podeljen za izume kirurškega ali diagnostičnega postopka ali postopka zdravljenja, ki se uporablja neposredno na živem človeškem ali živalskem telesu, razen izuma, ki se nanaša na izdelke, predvsem na snovi in zmesi, ki se uporabljajo pri takšnem postopku.

S patentom se tudi ne da zavarovati izuma, katerega uporaba je v nasprotju z javnim redom ali moralno.

25. Katere baze patentov poznaš (plačniške na STN in prosto dostopne na Internetu)?

Plačniške :

STN patents cluster <http://stnweb.fiz-karlsruhe.de/html/english>

- WORLD PATENTS INDEX (DERWENT)
- INPADOC
- EUROPEAN PATENT FULLTEXT
- USPATFULL

- PCTFULL
- JAPIO

www.ep.espacenet.com

26. Kakšna je struktura patentnega dokumenta (katere osnovne elemente vsebuje)?

Obrazec za podelitev patenta vsebuje :

- Naslov za obveščanje
- Potrdilo o prejemu prijave
- Prijavitelj
- Zastopnik in registrska št.
- Izumitelj
- Naziv izuma
- Podatki o zahtevani prednostni pravici in podlagi zanj
- Dodatne zahteve-trajanje patenta
- Izjava
- Priloga-opis izum, patentni zahtevak, skice, povzetek...

- prijavitelj
- izum - opis, skica, povzetek
- trajanje
- ime izuma

27. Kako sestavimo profil za iskanje po bazah podatkov?

- Definicija problema: sežig nevarnih odpadkov v pečeh cementarn
- Priprava konceptov: HAZARDOUS WASTE INCINERATION
COMBUSTION
BURNING

CEMENT KLIN

IP
IK
IP

HAZARDOUS WASTE#

INCINERATION
COMBUSTION
BURNING

CEMENT KLIN#

- Izdelava profila

HAZARDOUS(W)WASTE# AND
(INCINERATION OR COMBUSTION OR BURNING)
AND CEMENT(W)KLIN#

28. Kateri so glavni logični (Boolovi) operatorji in kakšne so njihove funkcije? Navedi primere.

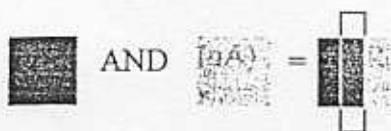
Logični Boolovi operatorji: AND, OR, NOT

 OR = kar zadovoljuje vsaj en kriterij-unija

Uporaba za širjenje profila:

1. naštevanje ključnih besed, če vse pridejo v poštev za iskanje (naštevane alternativnih možnosti)
2. naštevanje sinonimov (ključne besede z istim/podobnim pomenom)

primer: dye OR dyeing OR color OR colour OR coloring OR colouring

AND

kar zadovoljuje oba kriterija – presek

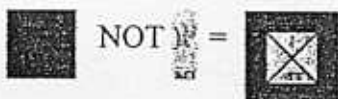
Uporaba za oženje/omejevanje profila:

-naštevane pogojev, ki morajo biti hkrati izpolnjeni

primer: copying AND paper

textile AND design AND computer

printing AND developing countries

NOT

kar ustreza prvemu kriteriju, vendar ne vsebuje drugega

Uporaba za oženje profila z izključevanjem:

- izključevanje manjše kategorije iz širšega področja

Primeri: pigments AND NOT inorganic

design AND NOT shoe

informatics AND NOT business

29. Kateri so operatorji bližanja in kako jih uporabljamo? Navedi primere.

Operatorji bližanja (veljavni za STN International): W, A, L, S

- (W) WATER(W)COLOURS
- (nW) INORGANIC(3W)PIGMENTS

Uporaba za oženje profila:

W - vrstni red besed je določen, med njima ni druge besede

nW - vrstni red besed je določen, med njima je lahko največ n drugih besed

Primeri: WATER(W)COLOURS najde le besedno zvezo

- water colours

INORGANIC(3W)PIGMENTS najde tudi naslednje možnosti:

- history of inorganic pigments
- applications of inorganic and organic pigments
- stability of inorganic white and blue pigments

Ne najde pa naslednjih primerov:

- pigments made of inorganic materials
- stability of inorganic white, blue and red pigments

- (A) PROCESS(A)CONTROL
- (nA) WATER(3A)POLLUTION

Uporaba za ožetje profila:

A – vrstni red besed ni določen, med njimi ni druge besede

~~NA~~ – vrstni red besed ni določen, med njima je lahko največ n drugih besed

Primeri:

PROCESS(A)CONTROL najde:

- industrial process control in paper production
- examples of process control parameters

WATER(3A)POLLUTION najde npr.:

- solving problems regarding water pollution
- problems of air, water and soil pollution
- pollution of underground water

Ne najde pa naslednjih možnosti:

- problems of water, air and fertile soil pollution
- pollution of industrial cooling system by contaminated water

- (S) PATENT(S)SCIENCE(S)TECHNOLOGY

Uporaba:

S- ključne besede morajo biti znotraj istega stavka

Primer:

In addition to their legal functions, patents become valuable sources of scientific literature, bringing newest information on innovative developments in various areas of science and technology.

- (L) PATENT(L)EDUCATION(L)DESIGN

Uporaba:

L – ključne besede morajo biti znotraj istega polja-npr. polje za naslov, ključne besede, abstrakt

Primer:

Naslov članka: The Importance of Patent Informatics in Education of Students of Graphic and Textile Design

30. Kdaj uporabljamo okrajšave? Katere tipe krajšanja poznaš? Navedi primere.
Krajšanje uporabljamo, ko ne vemo kako se točno konča beseda ki jo iščemo, ko hočemo več različnih rešitev
Tipi krajšanja:

? desna okrajšava za poljubno število znakov

SWEETEN?	SWEETEN
	SWEETENER
	SWEETENERS
	SWEETENING

+ -

lahko nam da veliko število rezultatov, vendar pa nimajo vsi pomena tiste besede ki jo iščemo

desna okrajšava največ za en znak

BOOK#	BOOK
	BOOKS

MASKIRANJE

! znak nadomesti katerokoli črko v besedi

POLYMER!ATION	POLYMERIZATION
	POLYMERISATION

31. Opredeli razlike med retrospektivnimi poizvedbami (RP) in selektivno diseminacijo informacij (SDI)!

Retrospektivna poizvedba

Primer: grafično oblikovanje

- Preverjanje iskalnega profila na STN on the Web-Free Search Preview
- Izbor klastra podatkov – npr. materials
- Preverjanje začetnega iskalnega profila graphic(w)design# na vseh bazah znotraj klastra
- Rezultati: število zadetkov za iskalni profil graphic(w)design# po posameznih bazah. Izbor najustrežnejših baz podatkov.

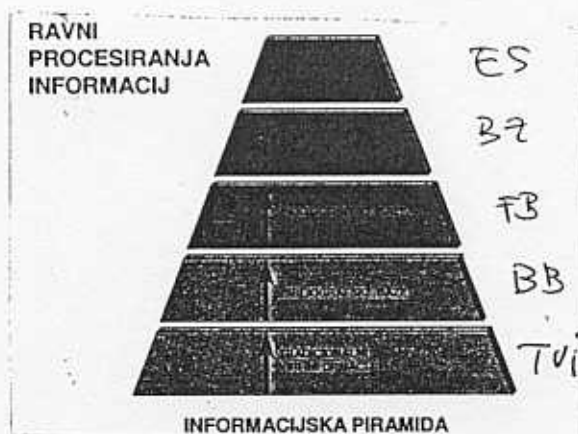
SDI

- Procesiranje iskalnega profila graphic(w)design# na izbranih bazah
- Oženje iskalnega profila: dodajanje ključnih besed graphic(w)design# AND computer?
- Nadaljnje oženje iskalnega profila: dodajanje ključnih besed graphic(w)design# AND computer? AND vector?

32. Kako lahko procesiramo bibliografske baze podatkov za zasledovanje raziskovalnih trendov?

Ravni procesiranja informacij

- pomočjo
iskalnih profilov

33. Navedi primer profila za iskanje patentne in nepatentne literature po letih za izbrano področje na informacijskem servisu STN on Web! Naredi tudi model tabele in grafa za predstavitev rezultatov!

Naloga: ugotoviti razmerje med patentno in nepatentno literaturo za področje sintetičnega papirja v letih 1980-2003 (STN on Web)

- Izbor klastra podatkov - npr. materials
- Iskanje ustreznih baz podatkov: iskalni profil: synthetic(w)paper# (zahteva STN: izberi vsaj dve bazi)
- Preverjanje, ali bazi CAPIus in PIRA vsebujeta tudi patentne dokumente: synthetic(w)paper# AND P/DT
- Procesiranje iskalnih profilov na bazah CAPIus in PIRA po posameznih letih za:
 - vse dokumente synthetic(w)paper# AND 2003/PY (posamezni profili od 2003/PY....do....1980/PY)
 - za patente synthetic(w)paper# AND 2003/PY AND P/DT

Urejanje podatkov v tabelo

LETO	VSI	PATENTI	NEPATENTI
2003	68	62	6
2002	63	62	1
2001	60	57	3
2000	62	57	5
1999	68	64	4
1998	70	67	3
1997	48	46	2
1996	72	72	0
1995	79	77	2
1994	61	61	0
1993	64	60	4
1992	75	68	7
1991	75	70	5
1990	58	56	2
1989	65	61	4
1998	46	45	1
1987	44	44	0
1986	45	33	12
1985	33	28	5
1984	42	39	3
1983	27	27	0
1982	45	37	8
1981	42	38	4

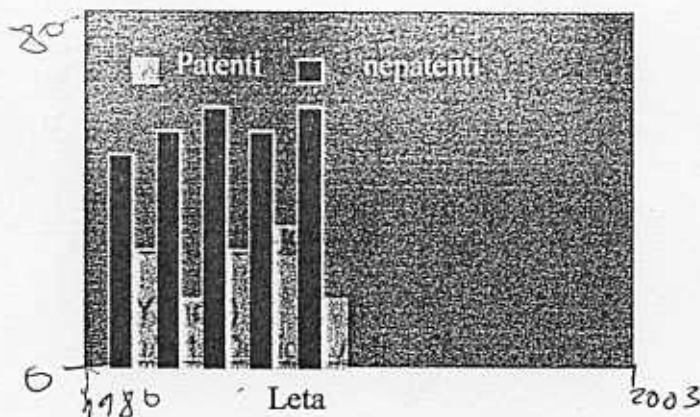
*synthetic(w)paper#

*synthetic(w)paper# AND P/DT

*synthetic(w)paper# AND 2003/PY

* - - - AND 2003/PY AND P/DT

Število publikacij

34. Kaj je značilno za faktografske baze podatkov? V čem se razlikujejo od bibliografskih baz?

Faktografske baze podatkov vsebujejo dejstva, kataloge in direktorije online, cd-rom

Razlika je v tem, da bibliografske baze vsebujejo le informacije iz člankov, revij, knjig...

Faktografske baze pa vsebujejo vse podatke z določenega področja.

35. Katere tipe podatkov lahko vsebujejo faktografske baze?

Lahko vsebujejo imena, sinonime, formule, nove produkte, licence, umetnost in dizajn, modele, mape, logotipe, grafiko, številke, fotografije, zvok, glasbo, video,...

36. Katere skupine faktografskih baz podatkov poznaš (opredeli skupine po naraščajoči zahtevnosti in kompleksnosti - od tekstovnih do multimedijskih)? Podaj tudi primere!

- Katalogi in direktoriji – The MERCK INDEX, na cd-romu(imena, formule, uporaba, proizvajalci, iskanje teksta, strukture, podstruktur), The european business directory- 500.000 evropskih proizvajalcev: imena, naslovi, dejavnosti, število zaposlenih, ...
- Nomenklature baze – CHEMICAL COMPOUNDS—ChemName
 - ORGANISMS –BIOSIS register of bacterial nomenclature
 - TRITON- taxonomy resource and index to organism names
- Baze kemijskih spojin
 - names, synonyms, formulas
 - physical and chemical properties
 - toxicity, safety
 - pharmacological effects
 - uses, producers
 - REGISTRY-online
 - BEILSTEIN –online
 - Gmelin Formula Index Database-online
 - TOME PLUX –micromedex- environmental health & safety
 - DANGEROUS GOODS
- Baze kemijskih reakcij
 - CHEMREACT-online, cd-rom
 - INFOCHEM
- Baze spektrov spojin
 - SPECTOOL
- Baze struktur in sekvenc polimerov
 - GENBANK

1. KATALOGI in DIREKTORIJ

2. NOMENKLATURE

3. B. KEMIJSKIH SPOJIN

4. B. KEMIJSKIH REAKCIJ

5. B. SPEKTROV SPOJIN

6. B. STRUKTUR in SEKVENC POLIMER

7. TRNE BAZE

8. ROKIKLOPEDIJE u POLNOM ROKU

9. BAZE SLIK

10. MULTIMEDIJA

- Tržne baze
- novi produkti, trendi, licence....
- Enciklopedije v polnem tekstu
- Encyclopedia of Inorganic Chemistry
- Kirk-Othmer Encyclopedia
- Ullmann's Encyclopedia

- Baze slik
 - FIT INFO
 - PATHOLOGY ATLASES

- Multimedija

text, numbers

•graphics, photographs

•sound, music

•simulations, video

•HYPERTEXT

- THE WORLD BIODIVERSITY DATABASE-UNESCO
- Birds of europe
- HOW YOUR BODY WORKS
- MICROSOFT ENCARTA

37. Katere faktografske baze podatkov, prosto dosegljive preko Interneta, poznaš? Kaj je njihova vsebina?

- KEMINFO <http://www.keminfo.uni-lj.si/>
- Chemfinder <http://chemfinder.cambridgesoft.com/>
- Hazardous Chemicals Database <http://ull.chemistry.uakron.edu/erd/>
- Organic Compounds Database <http://www.colby.edu/chemistry/cmp/cmp.html>
- ChemExper <http://www.chemexper.com/>

Baze za elektronsko poslovanje:

Nakup kemikalij CHEMSTORE.COM

<http://chemstore.cambridgesoft.com/>

Baze za elektronsko poslovanje:

Nakup kemikalij CHEM ACX.COM

<http://chemacx.cambridgesoft.com/chemacx/index.asp>

Poslovni direktoriji

The European Business Directory - Europages

<http://www.europages.net/>•Central and Eastern European Business Directory

<http://www.ceebd.co.uk/ceebd/>•Eurobusiness <http://eurombusiness.net/>

umetnost

The Internet Art Database <http://dart.fineart.com/default.asp>•Fine-Art

<http://www.fine-art.com/>•RBArtsDatabase <http://www.artarchiv.net/>•Fine Art Database

<http://www.fineart-datenbank.de/>

oblikovanje

•TRIBU DESIGN <http://www.tribu-design.com/en/> •GraphicDesignGate
<http://www.graphicdesigngate.com/> •Photo and Graphic Art Resources
<http://www.carlvolk.com/links.asp>

•Graphic Design (Yahoo)

http://dir.yahoo.com/Arts/Design_Arts/Graphic_Design/Graphic_Designers/ •Grafika
(Najdi.si)

<http://www.najdi.si/nk/gettopic.jsp?topic=4cb%2F4cc%2F000%2F23d%2F28b>

•All Graphic Design Resources <http://www.allgraphicdesign.com/> •Design and
Publishing <http://www.graphic-design.com/> •Graphic Brain (search engine)

<http://www.graphicbrain.com/> •Web Page Design <http://www.wpdfd.com/> •Graphics
and Graphic Art http://www.zeroland.co.nz/graphic_art.html#des

38. Katere so glavne značilnosti relacijskih baz podatkov?

- vrsta tabel → seznam & več stolpci

vsaka vrsta = objekt, stolpec = nov podatek o objektu

39. Kaj je značilno za multimedijo (večpredstavnost)?

- text, numbers
- graphics, photographs
- sound, music
- simulations, video
- HYPERTEXT

40. Kje vidiš možnosti za uporabo medmrežja pri svojem poklicnem delu?

41. Navedi nekaj spletnih strani, ki si jih preiskusila za svoje strokovno področje!

•UNESCO <http://portal.unesco.org/en/>

•The World Bank <http://www.worldbank.org/>

•MŠZŠ <http://www.mszs.si/slo/> •MG <http://www.mg-rs.si/>

•MKGP <http://www.gov.si/mkgp/slo/index.php> •MK <http://www.gov.si/mk/>

•European Patent Office <http://www.european-patent-office.org/index.en.php>

•SIPO <http://www.uil-sipo.si/> •FDA <http://www.fda.gov/default.htm>

www.borufpetilin.com

www.foto-pub.com

omogoča mešanost podatkov
in povezave med različnimi stolpci
s pomočjo istih podatkov